

Ing. Vinko Todorčić,
Poljoprivredna zadruga, Đelekovec

**PRILOG POZNAVANJU BROJA ŽIVOPRAŠENE PRASADI PO LEGLU
KOD IMPORTIRANIH KRMAČA ŠVEDSKOG LANDRASA
I NJIHOVIH POTOMAKA U UVJETIMA UZGOJA
NA EKONOMIJI POLJOPRIVREDNE ZADRUGE ĐELEKOVEC**

UVOD

Poljoprivredna zadruga Đelekovec uvezla je 1960. godine na svoju Ekonomiju 71 komad krmača i 3 nerasta švedske bijele (landras) svinje, u cilju da poboljša pasminski sastav i poveća svinjogojski fond bijelih svinja. U tome se, dobrim dijelom, i uspjelo jer se švedska bijela svinja već nekoliko godina uzgaja i na posjedima inokosnih seljaka.

Želio sam provjeriti postoji li razlika u plodnosti između importiranih krmača švedskog landrasa i njihovih potomaka u uvjetima uzgoja na Ekonomiji poljoprivredne zadruga Đelekovec, te sam u tom cilju proveo kratku komparativnu analizu broja živooprašene prasadi u 40 legla kod obje grupe krmača.

METODIKA RADA

Analizirano je 10 komada importiranih krmača švedskog landrasa, koje su 7. IV 1960. godine dopremljene na zadružnu ekonomiju i 10 komada krmača koje su oprasene na ekonomiji u 1963. godini.

Importirane krmače prvi put su pripuštene u Švedskoj, pod nerastove koji nisu dopremljeni u Đelekovec. Ostala tri puta pripuštene su na Ekonomiji pod nerastove koji su dopremljeni na Ekonomiju istovremeno s krmačama. Krmače su promatrane u 4 legla i to u godinama prašenja 1960. i 1961.

Potomci importa (vlastiti uzgoj) oprasene su na ekonomiji 1963. godine, a u promatranje su uzeta legla iz 1964. i 1965. godine, za svaku krmaču po 4 legla.

Legla su imala brojeve I, II, III i IV, kod obje grupe krmača.

Grupa krmača, potomci importa, pripuštena je pod nerastove nabavljene na području SRH-e, te su i oni potomci importa.

Obje grupe krmača su bile pod veterinarskom kontrolom, te je redovito vršeno cijepljenje. Zaraza nije bilo.

Prasad je nakon 4 dana starosti cijepljena, tretirana, injekcijama dextrofera, radi sprečavanja anemije.

Krmače su smještavane u »klasične« svinjce za rasplodne svinje. Svinjci su izgrađeni od cigle. Pod je od betona, a na betonsku podlogu je položena hrastova daska. Ispusti su se koristili za lijepog vremena. Svaka krmača je imala svoj boks, s odjeljenjem za prasad. Odjelejnje za prasad je snabdjeveno uređajem za zagrijavanje.

Hrana za krmače se sastojala od potpunih gotovih smjesa za suprasne krmače i smjese za dojne krmače, a davana je dva puta dnevno u navlaženom stanju. U ljetnom razdoblju krmače su dobivale zelenu lucernu.

Prasad je dobivala smjese »predstarter« i »starter«, a na njih se privikavala nakon 10 dana starosti.

Voda je lijevana u valove posebno za krmače, a posebno za njenu prasad, po volji.

Za promatrane krmače vođena je slijedeća evidencija: dan pripusta, ime i matični broj nerasta, dan prašenja s brojem muške i ženske živooprašene prasadi, broj mrtvooprašene prasadi, težina legla kod prašenja, težina sa 28 i 56 dana starosti. Osim toga vođena je evidencija o broju uginule prasadi od prašenja do odbića (56 dana).

Tabela 1 — Broj živooprašene prasadi po leglu

Grupa krmača	n	\bar{X}	\pm	sX	s	C	varijacije
Potomci importa	40	11,600	\pm	0,455	2,881	25,95	6—11
Importirane	40	10,075	\pm	0,420	2,662	26,42	4—16

Prema dobivenim podacima (tabela br. 1.) krmače potomci importa (vlastiti uzgoj) dale su u prosjeku po leglu više za 1,525 komada prasadi, nego krmače koje su importirane u 1960. godini. Ova razlika nije statistički opravdana, jer je dobivena vrijednost za $F(3,029)$ manja od tabelarne (3,97).

U promatranih 40 legala importirane krmače su oprasile ukupno 438 prasadi, od čega samo živooprašene 403 komada, ili 91,315%, dok su u istom broju legla potomci importa oprasili 500 komada prasadi, od čega 464 komada živooprašene, ili 92,800%. Kod potomaka importa (vlastiti uzgoj) manji je postotak mrtvooprašene prasadi za 1,485%, nego kod importiranih krmača. Potomci importa imaju 7,20%, dok importirane krmače imaju 8,685% mrtvooprašene prasadi. (Podaci za mrtvooprašenu prasad nisu statistički obrađivani).

ZAKLJUČAK

1. Na temelju dobivenih podataka i statističke obrade za živooprašenu prasad importiranih krmača švedskog landrasa i krmača njihovih potomaka u uvjetima uzgoja Poljoprivredne zadruge Đelekovec nije ustanovljena statistički opravdana razlika između ove dvije grupe krmača.

2. Prema dobivenim podacima varijacionog koeficijenta zaključuje se da su legla krmača vlastitog uzgoja nešto ujednačenija.

3. Najmanje leglo zabilježeno je kod krmača vlastitog uzgoja (6 komada), a najveće od (17 komada) prasadi. Najmanje leglo kod importiranih krmača (4 komada), a najveće (16 komada) prasadi.